ผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชี หมายความว่า ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม (มาตรา ๔)

ผู้ทำบัญชี ต้องมีคุณสมบัติและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ดังนี้

๑. ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑.๑ มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

๑.๒ มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้

๑.๓ มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

๑.๔ ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเนื่องจากกระทำความผิดตามฐานความผิดหรือกฎหมายที่กำหนดในมาตรา ๓๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ เว้นแต่ต้องคำพิพากษาหรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๑.๕ คุณวุฒิการศึกษาของผู้ทำบัญชีที่สามารถรับทำบัญชีได้ ดังนี้

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	ประเภทกิจการ	คุณวุฒิการศึกษาของผู้ทำบัญชี
<u>กลุ่มที่ ๑</u> ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ที่มี - ทุนจดทะเบียนไม่เกิน ๕ ล้านบาท และ - สินทรัพย์รวมไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท และ - รายได้รวมไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท	ก	- อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า จากสถาบันการศึกษาซึ่งคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการรับรอง - ปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือได้รับประกาศนียบัตรหรือวุฒิอื่นเทียบเท่าปริญญาตรีสาขาวิชาการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีรับรอง
<u>กลุ่มที่ ๒</u> (๑) ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ที่มีทุน สินทรัพย์รวม หรือรายได้รวม รายการใดรายการหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดไว้ในประเภท ก	ข	- ปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือได้รับประกาศนียบัตรหรือวุฒิอื่นเทียบเท่าปริญญาตรีสาขาวิชาการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีรับรอง

มีหน้าที่จัดทำบัญชี	ประเภทกิจการ	คุณวุฒิการศึกษาของผู้ทำบัญชี
(๒) บริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย (๓) นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย (๔) กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร		
<u>กลุ่มที่ ๓</u> บุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนที่มิได้จดทะเบียนซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	-	- กฎหมายไม่ได้กำหนดคุณวุฒิการศึกษาของผู้ทำบัญชี

๒. ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี ดังนี้

๒.๑ ต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗

๒.๒ แจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันเริ่มทำบัญชี

๒.๓ กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการที่แจ้งไว้ ต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

๒.๔ กรณีที่มีการยกเลิกการแจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชี ต้องแจ้งการยกเลิกทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีการยกเลิก

๒.๕ กรณีที่ยกเลิกการแจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีแล้วและขอกลับมาแจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีใหม่ ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีให้ครบจำนวนชั่วโมงตามระยะเวลาที่ขาดหายไปก่อนการยกเลิก แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง และแจ้งการขอกลับมาแจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีใหม่ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th)

๒.๖ ผู้ทำบัญชีต้องยืนยันรายชื่อผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่รับทำบัญชีและสถานภาพการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีหรือขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปี

๒.๗ ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน ซึ่งจำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบัญชีไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด

๒.๘ แจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) หลังการทำกิจกรรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปีปฏิทิน และต้องเก็บหลักฐานการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับแต่วันสิ้นสุดของการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง

๒.๙ ผู้ทำบัญชีรับทำบัญชีให้กับผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีได้ไม่เกิน ๑๐๐ รายต่อปีปฏิทิน ไม่ว่าจะเป็นการรับทำบัญชีในรอบปีบัญชีใดก็ตาม

หน้าที่ของผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชี มีหน้าที่ดังนี้

๑. ต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี โดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน (มาตรา ๒๐)

๒. การลงรายการในบัญชี ต้องปฏิบัติดังนี้ (มาตรา ๒๑)

(๑) ลงรายการเป็นภาษาไทย หากลงรายการเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับหรือลงรายการเป็นรหัสบัญชีให้มีคู่มือคำแปลรหัสที่เป็นภาษาไทยไว้

(๒) เขียนด้วยหมึก ดีดพิมพ์ ตีพิมพ์ หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลในทำนองเดียวกัน